

Kaupunkikehitys- ja omistajaohjausyksikön lausunto, Pori Energia Oy:n omistajaohjauksen parantaminen, valtuustoaloite, Porin sosialidemokraattinen valtuustoryhmä, ensimmäinen allekirjoittaja valtuutettu Jarno Joensuu

Porin sosialidemokraattinen valtuustoryhmä, ensimmäinen allekirjoittaja valtuutettu Jarno Joensuu on jättänyt kaupunginvaltuuston kokouksessa 22.9.2025 valtuustoaloitteen Pori Energia Oy:n omistajaohjauksen parantaminen. Kaupunginhallitus päätti 29.9.2025 pyytää aloitteesta kaupunkikehitys- ja omistajaohjausyksikkö lausunnon 31.12.2025 mennessä.

Kaupunkikehitys- ja omistajaohjausyksikkö antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuuston 19.5.2025 hyväksymän konserniohjeen mukaan omistajaohjauksesta vastaa konsernijohto, johon kuuluu kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat sekä talous- ja hallintojohtaja. Kaupunginhallituksen tehtäviin kuuluu kaupungin ennakkokäsityksen antaminen konserniohjeen edellyttämässä asioissa. Lista ennakkokäsitystä vaativista asioista on kirjattu konserniohjeeseen. Konserniohjeella ei kuitenkaan voida antaa ohjetta tai ennakkokäsitystä, joka on ristiriidassa yhtiötä koskevan pakottavan lainsäädännön kanssa. Konserniohjeella ei myöskään voida ohittaa tytäryhtiön osakkaiden välille solmittua osakassopimusta.

Kaupunginvaltuusto on 27.1.2025 § 10 hyväksynyt yhtiötä koskevan osakassopimuksen. Palveluiden hinnoittelun osalta osakassopimuksessa todetaan, että asiakashinnat niin sähkönjakelussa kuin kaukolämmössä tulee aina asettaa tasolle, joka varmistaa kilpailukyyn sekä turvaa asiakkaiden luottamuksen yhtiöön. Osakassopimuksen liitteenä on monivuotinen liiketoimintasuunnitelma, joka sisältää mm. yhtiön strategian, kasvusuunnitelman, investointihankkeet sekä keskeiset taloudelliset tavoitteet ja mittarit. Yhtiön rahoituksella tavoitellaan rakennetta ja instrumentteja, jotka mahdollistavat yhtiön liiketoiminta- ja investointisuunnitelman toteutumisen.

Osakassopimuksen määräyksissä on huomioitu Porin kaupungin (kulloinkin voimassa oleva) konserniohje. Osakassopimuksen mukaan 1) konsernin hallinnoinnissa ja johtamisessa noudatetaan kaupungin konserniohjetta kaikilta niiltä osin kuin konserniohjeen määräykset eivät ole ristiriidassa osakassopimuksen kanssa; 2) päätöksenteko yhtiössä tapahtuu osakassopimuksen, osakeyhtiölain ja konserniohjeen mukaisesti ja 3) yhtiön raportointiin ja tietojen toimittamiseen kaupungille sovelletaan konserniohjetta.

Sähkön siirtohintoja valvoo Energiavirasto. Valvontamenetelmillä määritellään sähköyhtiöille tuottokatto, jolla tarkoitetaan sähköverkkoon sitoutuneelle pääomalle sallittua kohtuullista tuottoa. Sähköyhtiöiden on hinnoiteltava palvelunsa Energiaviraston ohjaamalla tavalla. Mikäli Energiavirasto katsoo, että yhtiö on perinyt palvelusta ylihintaa, on yhtiön palautettava ylijäämä takaisin asiakkaille maksujen hinnoittelun kautta. Pori Energian siirtohintoihin ei voida ottaa kantaa konserniohjeessa.

Omistajat määrittävät yhtiölle vuosittain taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Yhtiö päättää toimenpiteistä, joilla se pyrkii pääsemään sille asetettuihin tavoitteisiin. Asiakashinnoista päättäminen on yksi merkittävä keino, jolla taloudellisiin tavoitteisiin pyritään pääsemään. Osakassopimus määrittää sen, millaista taloudellista tulosta yhtiön halutaan tekevän ja tilikausittain asetettavat tavoitteet määritetään linjassa osakassopimuksen kanssa. Pori Energia on noudattanut sille osakkaiden antamia raameja päivittäessään hintoja syksyllä 2025.

Pori Energian ja sen omistajien väliseen tiedonkulkuun on hyvä panostaa, jolloin Porin kaupunki yhtiön pääomistajana on tietoinen ajankohtaisista asioista. Omistajaohjauksen käsityksen mukaan Pori Energia on toiminnassaan noudattanut Porin kaupungin konserniohjetta ja pyytänyt omistajan ennakkokäsitystä niissä asioissa, jotka kuuluvat ennakkokäsitysmenettelyn piiriin.

Lauri Kilkku
toimialajohtaja
Elinvoima- ja ympäristötoimiala